

Uchwała Nr SO – 3/0954/94/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Baranów sprawozdaniu
z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem
Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w składzie:

Przewodniczący: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Agnieszka Ząbczyńska

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Baranów sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Baranów za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Baranów za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Baranów, przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2024 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok (ze zm.), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (ze zm.) oraz z przedkładanymi Izbie sprawozdaniami za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

I.

1. Sprawozdanie zostało opracowane w formie opisowo - tabelarycznej.

W części opisowej sprawozdania zawarto informacje o zrealizowanych dochodach, wydatkach (omówienie dochodów i wydatków ograniczono do wskazania nazw paragrafów klasyfikacji budżetowej), przychodach i rozchodach budżetu. W odniesieniu do dochodów wskazano na ich źródła i stopień realizacji. Zawarto także informacje o skutkach obniżenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego górnych stawek podatkowych oraz o udzielonych zwolnieniach. Wskazano również na poziom zaległości i stopień realizacji podatków. W zakresie wydatków określono ich rzeczowe wykorzystanie i poziom realizacji. Wydatki majątkowe przedstawiono w układzie poszczególnych zadań i omówiono ich realizację (przy opisie zadań inwestycyjnych odniesiono się do wydatków, które nie wygasły z upływem 2023 roku). Przedstawiono realizację dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. W sprawozdaniu Wójt Gminy poinformował, że jednostki budżetowe nie utworzyły wydzielonego rachunku dochodów, o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W części tabelarycznej przedstawiono plan i wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej tj. w szczegółowości uchwalonego budżetu na 2023 r., wykonanie dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, plan i wykonanie dochodów i wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, realizację dochodów

i wydatków z Funduszu Pomocy, realizację zadań inwestycyjnych (w układzie: dział, rozdział, §, nazwa zadania, plan, wykonanie, % wykonania), przychody i rozchody budżetu, zestawienie dotacji udzielonych z budżetu gminy.

2. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych o symbolu Rb wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie, za wyjątkiem opisanym w pkt IV.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że rok 2023 zamknął się deficytem budżetu w kwocie 12.180.856,09 zł, bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 78.276.408,51 zł, co stanowi 99,05 % planu, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 65.522.750,09 zł, tj. 100,94 % planu,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 12.753.658,42 zł, tj. 90,36 % planu,
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 90.457.264,60 zł, co stanowi 94,29 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 48.292.859,88 zł, tj. 92,83 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 42.164.404,72 zł, tj. 96,02 % planu,
 - c) przychody zrealizowano w wysokości 16.002.171,65 zł, co stanowi 83,34 % planu w tym:
 - niewykorzystane środki pochodzące z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych w kwocie 297.724,47 zł,
 - wolne środki w kwocie 6.704.447,18 zł,
 - kredyty i pożyczki w kwocie 9.000.000,00 zł,
 - d) rozchody zrealizowano w kwocie 2.100.000,00 zł, co stanowi 91,30 % planu i są to spłaty kredytów i pożyczek, nie zrealizowano przychodów z tytułu udzielonych pożyczek w kwocie 200.000,00 zł.

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 (dane uzupełniające) Skład Orzekający ustalił, że deficyt roku 2023 (planowany w wysokości 16.902.171,65 zł, wykonany w kwocie 12.180.856,09 zł) sfinansowany został przychodami z kredytów i pożyczek w kwocie 5.178.684,44 zł, z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 6.704.447,18 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 297.724,47 zł.

Do wysokości deficytu (planowanego i wykonanego) i źródeł jego sfinansowania odniesiono się na stronie 109 sprawozdania.

Natomiast w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Baranów za 2023 rok (str. 5) jako źródła sfinansowania planowanego deficytu w wskazano wolne środki, nadwyżkę z lat ubiegłych oraz przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu. Zatem w tej części sprawozdania nieprawidłowo wskazano faktyczne źródła sfinansowania deficytu. Na podstawie uchwały budżetowej na 2023 rok, po zmianach wprowadzanych w trakcie roku, Skład Orzekający ustalił, że Jednostka nie planowała przychodów w § 957 „Nadwyżki z lat ubiegłych”.

2. Wykonane na dzień 31 grudnia 2023 roku wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, co oznacza spełnienie wymogów określonych w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku” wynika, że zadłużenie Gminy wynosiło 15.300.000,00 zł, co stanowi 19,55 % wykonanych dochodów.
Jednostka nie posiadała zobowiązań (potencjalnych) z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.
4. W sprawozdaniu zostały omówione zobowiązania Gminy na koniec 2023 roku, które wynosiły 1.934.603,65 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-28S – „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023”.
5. Na podstawie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz analizy sprawozdania budżetowego Rb-28S ustalono:
 - a) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków,
 - b) stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań ogółem przekracza plan ustalony w budżecie (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń):

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
801	80101	4260	756 291,96	716 341,93	107 469,25	823 811,18	67 519,22
801	80103	4300	64 278,42	62 548,39	1 988,00	64 536,39	257,97
855	85516	4260	112 233,53	107 206,64	11 255,48	118 462,12	6 228,59
Razem			932 803,91	886 096,96	120 712,73	1 006 809,69	74 005,78

W uchwale Nr XLI/342/2022 Rady Gminy Baranów z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu gminy na 2023 rok Rada Gminy określiła kwotę 2.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągnąć zobowiązania. Ponadto, w uchwale Nr XLI/343/2022 Rady Gminy Baranów z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Baranów na lata 2023-2027, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XLII/347/2023 Rady Gminy Baranów z dnia 7 lutego 2023 r., Wójt została upoważniona do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych była niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i których płatności wykraczały poza rok budżetowy oraz do przekazania uprawnień do zaciągania powyższych zobowiązań kierownikom jednostek organizacyjnych gminy.

6. Skład Orzekający stwierdził, że w 2023 roku poniesione zostały wydatki związane z zapłatą odsetek w następujących podziałach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
855	85501	458	Pozostałe odsetki	1 800,00	1 795,12
855	85502	458	Pozostałe odsetki	1 271,17	895,29
855	85503	458	Pozostałe odsetki	0,02	0,02

W złożonym Sprawozdaniu, na str. 89 Wójt złożyła wyjaśnienie w zakresie opłaconych odsetek.

7. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2023 r. osiągnęły poziom 3.215.475,72 zł, w tym zaległości to kwota 2.953.212,83 zł. Wójt w sprawozdaniu wyszczególnił z jakiego tytułu powstały zaległości oraz podał ich wysokość. W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego nastąpił spadek zaległości

o kwotę 84.935,74 zł. W sprawozdaniu Wójt poinformowała o podjętych działaniach celem ich wyegzekwowania.

8. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział §	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	210.000,00	230.063,95	85153	10.000,00	0,00
75618 § 0270	92.507,17	65.362,42	85154	447.934,81	369.484,50
Razem	302.507,00	295.426,37	Razem:	457.934,81	369.484,50

Ponadto w przychodach budżetu 2023 r. w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 155.427,81 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów i przychodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 81.369,68 zł.

Na str. 21 i 89 sprawozdania Wójt podała informację, że „(...) Kwota 81.369,68 zł zostanie dodana do budżetu w roku 2024”.

Zgodnie z przepisem z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

9. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

Planowanie i wykonanie dochodów jak i wydatków przedstawia się następująco:

Dochody w zł		Wydatki w zł	
dz. 900 rozdz. 90002 §§0490 i 0910		dz. 900 rozdz. 90002 §§ 4010, 4110, 4120, 4210, 4300, 4610	
Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
2.288.000,00	2.252.825,77	3.144.141,66	2.663.464,99

Z powyższego wynika, że wydatki na zadania z zakresu odpadami komunalnymi w 2023 roku były wyższe od uzyskanych dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami. Gmina posiadała także

niewykorzystane środki pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z lat poprzednich w kwocie 44.141,66 zł. zł.

Rada Gminy w dniu 27 września 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLVII/403/2023 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.”.

Zgodnie z przepisem art. 6r ust. 2e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2 – 2c ustawy, wraz z objaśnieniami.

W sprawozdaniu poinformowano, że w 2023 roku Gmina poniosła wydatki na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów oraz utrzymanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, na obsługę administracyjną systemu (wynagrodzenie pracownika wraz z pochodnymi) i zakup worków do segregacji odpadów.

III. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

W sprawozdaniu przedstawiono również informację o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Baranów za 2023 rok. Skład Orzekający informuje, że w rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie ma obowiązku przedstawiania informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej; elementem obligatoryjnym powyższego sprawozdania jest analiza stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich (w układzie: nazwa przedsięwzięcia, okres realizacji, łączne nakłady finansowe, limit 2023, wykonanie 2023 r., wykonanie ogółem, % zaawansowania), co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

IV. Inne uwagi:

- w tabeli przedstawiającej wykonanie planu dotacji udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek sektora finansów publicznych nie podano planu i wykonania dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury, która była zaplanowana w dz. 921 rozdz. 92116 § 2480 w kwocie 458.254,00 zł oraz wykonana w kwocie 440.589,62 zł,

- w tabeli przedstawiającej dochody i wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy zrealizowane dochody i wydatki wyniosły 1.796.966,37 zł na planowane 1.838.404,68 zł, natomiast z uchwały budżetowej na 2023 rok po zmianach oraz sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za IV kw. 2023 r. wynika, że wykonane dochody i wydatki wyniosły 587.598,38 zł na zaplanowane 588.311,78 zł. Kwoty wykazane w tabeli 2.2.8 „Wydatki i dochody na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy” dotyczą 2022 roku,
- wydatki z tytułu wpłat gmin na rzecz izb rolniczych wyniosły 9.334,00 zł i stanowiły 1,94% wpływów z podatku rolnego, a stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że na koniec 2023 r. nie powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych.

V. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego uwzględnia dane określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
/-/ Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia